

Borç Yiğidin Kamçısı mı Dır

– SeyitAhmetUzun · 14 Mayıs 2009

İçinde yaşadığımız dünyada insanların en büyük sıkıntılarından birisi de borçlu olarak hayatı sürdürmek zorunda oluşturu. Borç insanın zor anlarda sıkıntısı gidermek için başkalarından maddi destek alarak yaşamına yeni açılımlar sağlamasıdır. Bu bağlamda düşünüldüğü zaman ödemeyi düşündüğümüz ve ödeyebileceğimiz kadar bir destek mahiyetindeki borç belki de gereklidir. Ancak borcu yiğidin kamçısı şeklinde değerlendirerek yaşamın fonksiyonel unsuru olarak görmemiz durumunda iç denge kaybı diyebileceğimiz patolojik bir durumla karşı karşıya kalırız.

Bu hususla ilgili Nasreddin Hoca'nın bir fıkrası vardır. Nasrettin Hoca evinde otururken komşusu kapıyı çalar, gelir. "Hocam sizden bir ricam var bana yüz lira borç verir misin?" der. Hoca da; "Peki git şu karşıda duran yastığın altından al" der. Komşu yüz lirayı alır ve gider. Aradan yirmi gün geçer. Yine aynı komşu gelir ve hocadan bu seferde elli lira borç ister. Hoca da yine; - "Yastığın altından al" der. Yastığın altına bakan komşu; - "Hocam burada bir şey yok ki alayım" deyince, hocada;"Eskisini getirmedi ki yerinde bulasın" diye cevap verir

Vermeyi düşünmediğimiz veya vermek için çaba harcamadığımız borçlar büyük dert ve sıkıntıların kaynağı olarak karşımıza çıkar. "Borcunu gündüz öde ki gece kapını çalmasınlar. Borç; Gece dert, gündüz zillettir." (Beyhaki) borcun dert ve zillet oluşunu şu şekilde açıklayabiliriz; Nasıl ödeyeceğini, ne yapacağını, alacaklının ne zaman kapısına dayanacağı düşüncesiyle borçlu kişi evde rahat edemez sürekli acı ve stres içinde olur. Gündüz ise alacaklının kendisini göreceğini düşündüğü yerlerden uzak durarak bir kişilik düklüğü yaşar. Böylece borçlu oluş karakter kaybına neden olacak bir davranış modeli olarak insanlar arasında güven kaybının yaşanmasına neden olur. Bu bağlamda M.G. Lichtwer borcu şöyle tanımlamaktadır: "Borç, en kötü yoksulluktur."

Borç, zaman içinde kişiliği imha eden yaşama serpilmiş mayınlardır. Bu mayınların hangi düşman güçler tarafından hayatımıza döşendiğinin bilincine varmak, yaşamımızı daha temkinli bir şekilde disipline etmemizi sağlayacaktır. Çünkü disipline edilmemiş hayat sonunda anarşist harcamalarla gelirimiz darmadağın olacaktır.

Bu düşmanları burada kısaca şöyle sıralayabiliriz: 1-Hesapsız harcama. 2- Tüketim alışkanlığı 3- Taksitli satış 4- İhtiyaç fazlası ucuzluk 5- Kıskançlık 6- Taklitçilik 7- Onlarda da var da neden bizde yok. 8- Kanaatkârsızlık

Aslında bu düşmanları farklı kulvarlarda farklı şekilde isimlendirmemiz mümkündür. Biz burada kısaca genel bir değerlendirmede bulunduk.

Hesapsız harcamalar fare kemirmesi gibi kazancımızı kemirerek bizi sinsice borç bataklığına doğru

sürükler. Çünkü fareler bir yeri kemirirken orayı uyuşturacak bir salgıyla o anda acı yaşamamalarını sağlar. Ancak kemirme işi bittikten ve kişi bunun farkına vardığında artık iş işten geçmiştir, yapacak bir şey yoktur. İbretlik hayatlardan ders alarak kendilerine çeki düzen vermeyenlerin kendisi ibretlik olur. Harcamada denge önemli bir ölçüdür. Gelir gider dengesini kuramayanlar bir müddet sonra gelirlerinin hepsini farklı şekillerde kaybetmekle karşı karşıya kalacaktır.

İşte bu noktada farklı bir tuzak daha karşımıza çıkarak bizi kısa bir müddet sözde ayakta tutacağı izlenimi verecektir. Borçlu olmak yiğitliktir. Çünkü borç yiğidin kamçısıdır. Sürekli dinamik olmamıza ve canlı durmamıza gayret göstermemize neden olacağı için de iyiliktir. Evet bunu yukarıda belirttiğimiz unsurlara dikkat çerçevesinde ele aldığımızda doğrudur. Yani kişinin ödeyebileceği ve ödemeyi düşündüğü borçlar pozitif motivasyon kamçısıdır. Aksi takdirde hesabını bilmeden yaptığı harcamaların kamçısı kişiyi köleleştirecektir. Çünkü sırtından kamçı eksik olmayanlar ancak kölelerdir.

"Kul kanaat sahibi olduğunda hürdür. Hırsa kapıldığında köle olur. Kalbindeki tamahı çıkar ki ayaklarındaki zincir çözülsün" (Ahmet Rufai) Kanaatkârsızlık insanı doyumsuzluğa o da sahip olduklarıyla yetinmeyerek sürekli yeni bir tat arayışına sevk edecektir. Bunun ilk kurbanı Hz Âdem (as) dir. Kendisine sunulan o kadar büyük imkânlarla yetinmeyerek yasaklanmış alış verişini yaparak kredisini bitirmiştir. İşte bu olay bize harcamalarda yeni ufuklar açmaktadır. Kredimizi bitirecek ve bizi mahcup duruma düşürecek her türlü harcamalardan kaçınmamızın gerekliliği vurgulanmaktadır. Yasak olana yaklaşmak insanı kriz ve bunalıma düşürür.

Burada kaşımıza çok daha büyük bir sorun çıkmaktadır. O da kredi kartıyla yapılan alış verişin parasız yapılan bir harcama olarak değerlendirilmesi sonucu ortaya yeni bir patolojik grup çıkmaktadır; Kartzedeler.

Bu kartzedeler de borcu yiğidin kamçısı olarak değerlendirerek sürekli sırtlarından kamçıyı eksik etmeyen kölelerdir. Borç ödemekten daha zor olan şeyin borç almak olduğunu bilenler kartlarıyla yaptıkları gelirlerinin üzerindeki alışverişle sözde bu yükten kurtulduklarını düşünürler. Ancak ay sonu hesap ekstresi geldiğinde yüzlerinin değişen rengiyle hırçınlaşmaya başlar. Pozitif anlamdaki "Damlaya damlaya göl olur" atasözümüz birden felaketimiz oluverir. Çünkü kartlara çektiğimiz önemsemediğimiz küçük borçlar birleşince dağ yükü olmuştur. İşte bu şekilde kartla yaşamı taksite bağlayanlar miras olarak sadece borç bırakırlar.

Borçlanmanın olumsuz sonuçlarını şöyle sıralayabiliriz:

1- Kişiyi köleleştirir. 2- Karakter kaybına neden olur. 3- Günü sürekli olarak stres ve sıkıntıyla geçirmemize neden olur. 4- Mahcup bir kişilik oluşturur. 5-İtibarı kaybettirir. 6- Bunalıma girmemizi sağlar. 7- Sosyal yaşamdan uzaklaştırır.